

SKÚŠOBNÉ OTÁZKY Z PATOLÓGIE

Zubné lekárstvo

1.

a) Základné metódy práce v odbore patológia (úsek biopsie, cytologie, histochemie, imunohistochemie, elektrónovej a fluorescenčnej mikroskopie), špeciálne metódy práce v odbore patológia.

b) Neuropatológia (ischemické poškodenie mozgu, encefalomalácia, vnútrolebkové krvácania, otras mozgu a miechy, difúzne axonálne poškodenie).

c) Prekancerózy iné ako leukoplakia (Erythroplasia Queyrat, Bowenova dermatóza, keratoma senile, cornu cutaneum, xeroderma pigmentosum, Peutz-Jeghersov syndróm, acanthosis nigricans, lentigo maligna).

2.

a) Tanatológia (definícia smrti, kategórie smrti, agónia, brány smrti).

b) Neuropatológia (sclerosis multiplex, Alzheimerova choroba, parkinsonizmus, nádory nervového systému-atrocytóm, oligodendroglióm, ependymóm, multiformný glioblastóm, meningeóm, neurilemóm).

c) Farebné zmeny tvrdých zubných tkanív, prejavy chorôb z povolania v ústnej dutine (pôsobenie kovov, kyselín a zásad, prašného prostredia).

3.

a) Tanatológia (zdanlivá smrť, klinická smrť a biologická smrť, posmrtné zmeny, moment smrti).

b) Patológia pečene (vývojové chyby žľčovodov, ikterus, novorodenecká žltáčka, Reyov sy., zlyhanie pečene, poruchy krvného obehu, nádory).

c) Ochorenia temporomandibulárneho kĺbu (infekčná artritída, reumatoidná artritída, osteoartróza, traumatické poškodenie, bolestivý dysfunkčný syndróm).

4.

a) Tanatológia (konštatovanie smrti, legislatívne nariadenia pre obhliadku mŕtveho a výkon pitvy).

b) Ochorenia tenkého čreva (Crohnova choroba, ulcerózna kolitída, malabsorpčný syndróm, celiakia, neceliakálna gluténová senzitivita, nádory tenkého čreva).

c) Systémové a metabolické kostné ochorenia (achondroplasia, dysostosis cleidocranialis, osteogenesis imperfecta, osteopetróza, osteodysplasia fibrosa, M. Paget).

5.

- a) Tanatológia (určovanie smrti, postup pri úmrtí, druhy pitiev, postup lekára pri úmrtí v zdravotníckom zariadení).
- b) Ochorenia pohybového aparátu (osteonekróza, osteoporóza, dnavá artritída, myasténia gravis, denervačné atrofie svalů, myopatie).
- c) Prejavy celkových ochorení v ústnej dutine (endokrinné poruchy, metabolické poruchy, poruchy cievneho a krvného systému).

6.

- a) Etiológia a patogenéza reverzibilného a ireverzibilného bunkového poškodenia (intracelulárna acidóza, poškodenie membránových púmp, poškodenie cytoskeletu, poškodenie voľnými radikálmi).
- b) Pneumopatológia (detské choroby pľúc, syndróm náhleho úmrtia dojčťa, ARDS, atelektáza a kolaps pľúc, pľúcna areteriálna hypertenzia).
- c) Odontogénne nádory (dentinóm, odontóm, cementóm, melanotický neuroektodermálny nádor).

7.

- a) Dystrofia (hydropické zmeny, hyalínové zmeny, mukoidné zmeny, metabolické poruchy cukrov, tukov a bielkovín).
- b) Ochorenia hypofýzy a nádory hypofýzy, ochorenia nadobličiek a nádory nadobličiek.
- c) Odontogénne nádory (ameloblastóm, adenoameloblastóm, ameloblastický fibróm).

8.

- a) Porucha metabolizmu pigmentov (patológia endogénnych a exogénnych pigmentov).
- b) Dermatopatológia (geneticky podmienené dermatózy-ichthyosis, palmo-plantárna keratóza, Dariérova choroba, neinfekčné zápalové dermatózy-ekzém, žihľavka, acne vulgaris, infekčné dermatózy-impetigo, bradavice, molluscum contagiosum, dermatózy s poruchou rohovatenia-psoriáza).
- c) Benígne nádory slinných žliaz (pleomorfný adenóm, monomorfné adenómy).

9.

- a) Morfológia ireverzibilného poškodenia bunky (autolýza, nekróza, apoptóza).
- b) Patológia obličky (akútna glomerulonefritída, extrakapilárna glomerulonefritída, minimálne zmeny, membránová, mezangiálna a membránovo-proliferatívna glomerulonefritída, mezangiálna, glomeruloskleróza, Bergerova choroba, lupusová nefritída, diabetická nefropatia).
- c) Skvamocelulárny karcinóm, bazocelulárny karcinóm, pigmentové névy, malígny melanóm.

10.

- a) Morfológia ireverzibilného poškodenia bunky (gangréna, kalcifikácia).
- b) Patológia obličky (tubulárne a tubulointersticiálne ochorenia, akútna a chronická pyelonefritída, vaskulárne ochorenia obličiek, nefroskleróza, nefrolitiáza, hydronefróza).
- c) Mezenchýmové nádory z krvných a lymfatických ciev, chrupky a kosti.

11.

- a) Bunkové adaptácie (atrofia, hypertrofia, hyperplázia, metaplázia, dysplázia).
- b) Patológia žlčníka a pankreasu (vývojové anomálie, cholelitiáza, cholecystitída, pankreatitída, nádory).
- c) Epidermoidná cysty, dermoidná cysta, ateróm, kostné cysty, vývojové cysty mäkkých tkanív.

12.

- a) Imunopatológia, choroby imunity (AIDS, HIV infekcia, hypersenzitívne reakcie).
- b) Nenádorová a nádorová choroba prsníka.
- c) Malígne nádory slinných žliaz (adenoidne cystický karcinóm, mukoepidermoidný karcinóm, nádor z acinózných buniek).

13.

- a) Amyloidóza (patogenéza a klasifikácia, systémová a lokalizovaná amyloidóza).
- b) Nádory semenníka a penisu, fimóza, orchitída a epididymitída.
- c) Sialolitiáza, sialadenitída (parotitis epidemica, akútna nešpecifická, chronická fibrotizujúca).

14.

- a) Poruchy homeostázy (poruchy acido-bázovej rovnováhy, poruchy vody a elektrolytov, patogenéza a morfológia dôležitých typov edému).
- b) Endokarditída, myokarditída, kardiomyopatie, ochorenia perikardu, nádory srdca.
- c) Mezenchýmové nádory z väziva, tuku a svaloviny.

15.

- a) Poruchy hemodynamiky (hyperémia, kongescia, chronická venostáza, krvácanie).
- b) Klasifikácia chorôb srdca (vrodené chyby srdca, akútne zlyhanie srdca, hypertrofia a dilatácia srdca).

c) Autoimunitné ochorenia (Sklerodermia, PAN, Wegenerova granulomatóza)

16.

a) Šok (definícia, klasifikácia, etiológia, patogenéza, štádia, morfológické znaky, klinické znaky a komplikácie).

b) Nádory obličiek, močového mechúra a prostaty, zápaly močovodov, močového mechúra a prostaty.

c) Odontogénne a retenčné cysty.

17.

a) Poruchy krvného obehu - trombóza (patológia poškodenia endotelu, úloha trombocytov, porucha hemokoagulácie, morfológické znaky jednotlivých typov trombózy, osud trombu).

b) Patológia obličky (vývojové anomálie, akútne a chronické zlyhanie obličiek, klinicko-patologická klasifikácia glomerulonefritíd, imunologické a non-imunologické mechanizmy).

c) Sialózy, xerostómia, Mikuliczova choroba, Sjogrenov syndróm.

18.

a) Poruchy krvného obehu – embolizácia (etiopatogenéza, trombembolizmus malého a veľkého obehu krvi, typy embolizácie).

b) Ochorenia pažeráka (svalové dysfunkcie, hemateméza, varixy, GERD, Barretov pažerák, nádory pažeráka).

c) Leukoplakia.

19.

a) Poruchy krvného obehu – ischémia (etiológia, infarkt, morfológia infarktu).

b) Pneumopatológia (klasifikácia zápalov pľúc, bakteriálna pneumónia, mykoplazmová pneumónia, pneumocystová a legionelová pneumónia, inhalačná a hypostatická pneumónia, lipidová pneumónia).

c) Autoimunitné ochorenia (lupus erythematosus, dermatomyozitída)

20.

a) Zápal (definícia, typy zápalov, rozdelenie zápalov, bunkové reakcie pri zápale, zápalové mediátory, regulácia zápalu).

b) Ochorenia vaječníkov a vajčkovodov (polycystické ovária, nádory vaječníkov, Krukenbergov tumor, hydrops tuby, salpingitída a empyém tuby).

c) Hyperplázia gingivy, epulidy.

21.

- a) Zápal (formy akútneho zápalu, systémové prejavy akútneho zápalu, morfológické prejavy akútneho zápalu).
- b) Ochorenia vulvy, vagíny a krčka maternice (vulvovaginitída, leukoplakia vulvy, cervicitída, skvamózne intraepitelové lézie ektocervixu, carcinoma in situ a invazívny karcinóm krčka maternice).
- c) Granulomatózne zápaly (sarkoidóza a aktinomykóza).

22.

- a) Zápal (formy chronického zápalu, systémové prejavy chronického zápalu, morfológické prejavy chronického zápalu).
- b) Ochorenia maternice (dysfunkčné krvácania, hyperplázia endometria, endometritída, myometritída, endometrióza, nádory endometria a myometria).
- c) Stomatitídy nejasného pôvodu (afty, Mikuliczove afty, multiformný erytém, pemphigus vulgaris, benígny slizničný pemfigoid, pemphigus senilis, lichen ruber planus).

23.

- a) Exsudatívny typ zápalu (jednotlivé typy, serózny zápal seróznych blán, slizníc, kože a interstícia, hnisavý zápal seróznych blán, slizníc, kože a interstícia, fibrinózny krupózny, difterický, príškvarový, gangrenózny).
- b) Ochorenia tenkého čreva (vrodené anomálie, obštrukcia, ischemická enterokolitída, nekrotizujúca enterokolitída, infekčné enterokolitídy).
- c) Granulomatózne zápaly (tuberkulóza, syfilis).

24.

- a) Alteratívny typ zápalu (parenchýmové zápaly – difterická myokarditída, infekčná hepatitída, kuru, encefalitída), proliferatívny typ zápalu, komplikácie jednotlivých foriem zápalu.
- b) Patológia pečene (hepatitídy, etiopatogenéza, klasifikácia, akútna a chronická hepatitída, komplikácie, cirhóza a komplikácie, portálna hypertenzia).
- c) Periodontitída (etiológia, patogenéza, akútna, chronická, delenie, prejavy, komplikácie).

25.

- a) Špecifický typ zápalu (tuberkulóza a lepra).
- b) Nádory lymfocytového radu (ALL, CLL, HL, NHL, folikulový a Burkitov lymfóm, mycosis fungoides, Sézaryho sy.).
- c) Gingivitída (akútna, chronická, ulcerózna), ochorenia parodontu (etiológia, patogenéza, delenie, prejavy, následky).

26.

- a) Regenerácia a reparácia (molekulárne a celulárne faktory, morfológické prejavy, hojenie rany, komplikácie hojenia, hojenie zlomenín, nervového tkaniva, svalu, slizníc a parenchýmových orgánov).
- b) Ochorenia hrubého čreva (vrodené malformácie, divertikulóza, ischemická kolitída, iné kolitídy, hemoroidy, polypy a nádory).
- c) Vývoj zubov a ústnej dutiny.

27.

- a) Infekčné ochorenia (mor, antrax, pertusis, granuloma inuinale).
- b) Patológia leukocytov a lymfatického tkaniva (leukémie, myeloproliferatívne nádory, myelodysplastický syndróm, plazmocytóm, Waldenströmová makroglobulinémia, histiocytóza).
- c) Osteomyelitída (etiológia, patogenéza, akútna, chronická, delenie, prejavy, komplikácie).

28.

- a) Infekčné ochorenia (stafylokoky, streptokoky, klostrídiové infekcie).
- b) Ischemická choroba srdca (koronárna ateroskleróza, angina pectoris, akútny infarkt myokardu).
- c) Stomatitídy vyvolané vírusmi (herpetická gingivostomatitída, herpes simplex, varicella, herpes zoster, herpangína, hand-foot-mouth disease, morbilli, stomatitis epizootica).

29.

- a) Infekčné ochorenia (hemoragická horúčka, žltá zimnica, horúčka dengue, chrípka).
- b) Nádory orofaciálnej oblasti a krku (oka a orbity, nádory ucha, nádory nosa a paranazálnych dutín, nádory hltana, hrtana).
- c) Stomatitídy vyvolané baktériami (šarlach, anguli infectiosi, nekrotizujúca gingivostomatitída, gangrenózna stomatitída).

30.

- a) Infekčné ochorenia (lymfogranuloma venereum, choroba mačacieho škrabnutia, besnota).
- b) Ochorenia štítnej žľazy a nádory štítnej žľazy, ochorenia a nádory prištítných teliesok, diabetes mellitus.
- c) Anomálie jazyka, glositídy.

31.

- a) Parazitárne ochorenia (amebiáza, malária, cysticerkóza, filarióza a perinatálne infekcie typu TORCH).
- b) Uzlinový syndróm, nenádorové lymfadenopatie.
- c) Poruchy štruktúry zubov-poruchy štruktúry cementu, hypercementóza, cementikuly, kalcifikáty pulpy, dentikuly, enamelóm.

32.

- a) Nádorová choroba (nomenklatura, klasifikácia, charakteristika, kategórie, triedenie, vlastnosti: klinické, makroskopické a mikroskopické, N/C pomer, MAI, nádorová angiogenéza a stróma).
- b) Neuropatológia (vývojové anomálie, hydrocefalus, meningitída, bakteriálna encefalitída, vírusová encefalitída).
- c) Zubný kaz (etiológia, patogenéza, klasifikácie, kaz skloviny, dentínu, cementu, prejavy, komplikácie).

33.

- a) Nádorová choroba (invazivita, šírenie, grading a staging maligných nádorov, predispozícia, prekanceróza, paraneoplastický syndróm).
- b) Ochorenia artérií a vén (morfologické znaky, ateroskleróza, mediokalcinóza, arteritída, aneurizmy, flebotrombóza a flebitída, lymfedém).
- c) Stomatitídy z mechanických, fyzikálnych a chemických príčin, stomatitídy pri alergiách, stomatitídy vyvolané plesňami.

34.

- a) Nádorová choroba (karcinogény a karcinogenéza, rast podporujúce onkogénny, rast potláčajúce onkogénny, apoptózu regulujúce onkogénny, klinické aspekty nádorovej choroby, nádorové antigény).
- b) Patológia hematopoetického systému (hemoragická diatéza, trombocytopatie, DIC, hemolytická choroba novorodencov).
- c) Pulpitída (etiológia, patogenéza, akútna, chronická, delenie, prejavy, komplikácie).

35.

- a) Nádorová choroba (mezenchýmové a epitelové nádory).
- b) Patológia hematopoetického systému (klasifikácia anémií, sideropénická anémia, anémia pri chronických ochoreniach, megaloblastová anémia, perniciózna anémia, hemolytické anémie, aplastická anémia).
- c) Poruchy štruktúry zubov-poruchy štruktúry dentínu (dentinogenesis imperfecta).

36.

- a) Nádorová choroba (neuroektodermové, zmiešané nádory a choriokarcinóm).
- b) Hypertenzná choroba srdca, cor pulmonale, chlopňové chyby srdca.
- c) Atrofia, akantóza, akantolýza, spongióza, vakuolárna degenerácia, keratóza, hyperkeratóza, parakeratóza, hyperparakeratóza, dyskeratóza v ústnej dutine.

37.

- a) Enviromentálne choroby (tabakizmus, alkoholizmus, toxikománia, intoxikácia CO).
- b) Pneumopatológia (absces, chronická bronchitída, emfyzém, priedušková astma, reštrikčná choroba pľúc, pneumokoniózy, interstíciová choroba pľúc).
- c) Poruchy štruktúry zubov-poruchy štruktúry skloviny (amelogenesis imperfecta).

38.

- a) Enviromentálne choroby (poškodenie teplom, chladom, žiarením, atmosferickým tlakom, chemickými látkami v ovzduší).
- b) Patologická gravidita (poruchy placentácie, mola, choriokarcinóm, ochorenia fetoplacentárnej jednotky, abort, predčasné ukončenie tehotenstva, extrauterinná gravidita, gestóza, puerperálna sepsa).
- c) Anomálie počtu, veľkosti, tvaru a prerezávania zubov.

39.

- a) Poruchy výživy (obezita, hladovanie, chorobné stavy z nedostatku alebo nadbytku vitamínov).
- b) Nádory pľúc a ochorenia pohrudnice a nádory pohrudnice.
- c) Rázštepové chyby (etiológia, patogenéza, klasifikácia, morfológia, následky), m. Fordyce.

40.

- a) Genetické ochorenia (poruchy morfogénézy, chromozómové abnormality, Mendelovské poruchy, vrodené poruchy metabolizmu).
- b) Ochorenia žalúdka (gastritídy, peptický vred, hematéméza, nádory).
- c) Získané nebakteriálne zmeny tvrdých zubných tkanív (atrícia, abrázia, erózia, resorpcia), skleróza dentínu, sekundárny dentín.